

Scenariokaart 'Terrorisme'

Onderstaande scenariokaart is speciaal ontwikkeld voor gebruik tijdens de bijeenkomsten van een crisisteam¹ (crisis(beleidsteam)). Deze scenariokaart is een handvat en helpt een crisisteam tijdens de 'warme fase' de specifieke kenmerken van dit type scenario te doorzien. In deze scenariokaart staan bijzonderheden/aandachtspunten in aanvulling op de generieke crisisaanpak zoals beschreven in het Integraal Crisisplan.

Type crisis	Terrorisme (externe crisis): kan gaan om een aanslag in de gemeente waar de instelling staat maar ook over een aanslag elders met inzet van de zorginstelling
Bijzonderheden crisisprofiel?	
Belangrijkste impactgebieden en bijzonderheden qua impact?	Leiding en coördinatie, interne en externe communicatie, informatie management, ketensamenwerking, inzet hulpdiensten, veiligheid hulpverleners, bewaken en beveiligen, nazorg (waaronder collegiale opvang na een schokkende gebeurtenis).
Specifieke doelstellingen en uitgangspunten?	<p><u>Doelstellingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Het bieden van optimale zorg gegeven de omstandigheden – Voorkomen (onnodige) onrust door het zo snel en goed mogelijk informeren van medewerkers, patiënten en verwanten. <p><u>Uitgangspunten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Zo veel mogelijk <i>business as usual</i>, afgezien van enkele gerichte (security) maatregelen. – Voor inschattingen over de eigen veiligheid worden uitgangspunten / aanwijzingen van de politie gevolgd. – We houden ons aan de regels als het gaat om het eventueel verstrekken van patiëntinformatie aan politie en anderen. – We informeren medewerkers op basis van need to know en houden er rekening mee dat sommige (overheids)informatie geheim is en niet mag worden gedeeld – Zolang we bereikbaar zijn, zijn we ook open (ook al zijn er vermoedelijk op veel plaatsen extra maatregelen vanuit de overheid). – Samenwerken met / aansluiten op het optreden van de hulpdiensten vanuit een gedeeld beeld van de situatie en vanuit zoveel als mogelijk gedeelde doelen en uitgangspunten.
Mogelijke kritieke momenten en besluiten?	<p><u>Kritieke momenten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Eerste informatiemoment intern en extern met duiding als 'terrorisme' (door de overheid) – Moment dat duidelijk wordt dat er zich mogelijk daders onder de zelfverwijzers bevinden of hier geruchten over ontstaan – Moment dat duidelijk wordt dat er zich medewerkers onder de slachtoffers bevinden – Significante veranderingen in de wijze van zorg verlenen (bijv door schaarste, specifieke verwondingen, etc.) – Het eventueel binnenkrijgen van gewonde verdachten. <p><u>Kritieke besluiten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Mogelijk besluit tot sluiten locatie in verband met specifieke dreiging – De wijze van informeren van personeel bij ontvangen vertrouwelijke/geheime dreigingsinformatie
Bijzondere stakeholders/netwerk-partners?	Politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio (GHOR), gemeente. Mogelijk worden speciale politie eenheden ingezet met vergaande bevoegdheden.
Bijzonderheden in de voorbereiding?	
Specifieke voorzieningen voorbereid?	Samenwerking politie (liaison) (dit loopt parallel aan afstemming met de GHOR over zorg), mogelijk twee operationele teams (gericht op slachtofferzorg en specifiek op interne communicatie, afstemming hulpdiensten, etc.) Specifieke nazorg (mede afhankelijk van geboden zorg en maatschappelijke dynamiek).

¹ Een schematische weergave van reguliere processtappen tijdens de 'warme fase' van een crisissituatie is opgenomen in bijlage 1.

Aanvullende benodigde externe expertise	Mogelijk noodzaak van aanvullende security kennis.
Bepaalde plannen en procedures die het team niet moet vergeten?	Security protocollen, convenant mbt verstrekken informatie over patiënten aan de politie. Zie ook landelijke handreiking over terrorismegevolgbestrijding van de NCTV en eventuele regionale/lokale plannen en procedures.
Bijzonderheden qua signaleren, alarmeren en/of informeren?	
Afwijkingen?	<ul style="list-style-type: none"> - Alarmeren van hulpdiensten en interne organisatie. Een terroristische aanslag heeft direct een erg brede impact. Dit kan zorgen voor veel interne vragen, onrust en onzekerheid. De onzekerheid wordt vergroot als interne communicatiemogelijkheden beperkt zijn. Kan het in persoon informeren vergen (rondlopen, berichten overhandigen, etc.). - Personeel dat niet of 'buiten' aan het werk is zal willen weten of zij wel of niet naar de instelling moeten komen. Houd rekening met groot hulpaanbod intern en extern maar ook met personeel dat angstig is. Zeker als aanslag in de stad is gepleegd waar de zorginstelling staat.
Bijzonderheden in reageren en beperken negatieve gevolgen?	
Bijzonderheden in de eerste respons?	<ul style="list-style-type: none"> – Plaats van de aanslag (bijv. dicht bij de locatie) heeft invloed op eventuele bereikbaarheid en mogelijkheid van personeel om de locatie te bereiken – Snelle inschatting van waarschijnlijke aard van de verwondingen en benodigde expertise/faciliteiten. – Extra alertheid mbt security. – Contactpersoon (liaison) zoeken bij politie zoeken voor afstemming, vragen, informatiedeling, etc. – Rekening houden met waarschijnlijk beperkte informatie. – Rekening houden met geruchten/zorgen over volgende aanslag, valse meldingen, 'sightings' van verdachten, etc.
Specifieke invulling crisisorganisatie?	Zorg, facilitair/security en communicatie in ieder geval in (crisis)beleidsteam. Mogelijk meerdere operationele teams nodig.
Bijzonderheden in de opschaling?	inzet (crisis)beleidsteam en operationeel team. Mogelijk meerdere operationeel teams nodig (logistiek, zorgcontinuïteit, communicatie).
Onze rol in de keten?	Slachtofferzorg, bijdragen aan beperken onrust, mogelijk bijdragen aan opsporing (indien verzoek komt en volgens de regels wordt gehandeld).
Waarschijnlijke overheidsoposchaling? Bijzondere overheidspartners?	Bij een terroristische aanslag zal waarschijnlijk regionaal worden opgeschaald en zal ook het rijk de crisisstructuur activeren. Aanspreekpunt blijft het lokaal bevoegd gezag.
Bijzonderheden nafase en herstel?	
Bijzondere aspecten van herstel? Bv. vanwege complexiteit of lange duur?	In het geval van een terroristische aanslag zal mogelijke vervolgdreiging een rol spelen. De impact is groot en zal een lange nasleep hebben.
Specifieke topics die bijzondere aandacht behoeven?	Nazorg breed en aansluiting op nafase-aanpak lokale of landelijke overheid.
Specifieke invulling nafase-organisatie?	